

Байк Вікторія Олександрівна,
*студентка 2-го курсу факультету судового та міжнародного права
Національного університету «Одеська юридична академія»*

Науковий керівник: *к.ю.н., доцент кафедри аграрного, земельного та
екологічного права Караханян К. М.*

ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ЗЕМЕЛЬ РЕКРЕАЦІЙНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Особливе місце в земельному фонді України займають землі рекреаційного призначення, цінність яких полягає в їх здатності впливати на здоров'я людини, у можливості використання їх для рекреації, а також для туризму, спорту, культури та розваг. Актуальність обраної теми не викликає сумніву, оскільки відповідно до Основного Закону життя та здоров'я людини є найвищою соціальною цінністю, а отже, держава має сприяти забезпеченню охорони територій та об'єктів, які забезпечують виконання вказаних функцій.

Взагалі, сучасна нормативно-правова база, яка регламентує діяльність суб'єктів господарювання на ринку рекреаційних послуг України, не є досконалою через суперечність між пріоритетними напрямками та цілями державної туристичної політики. Загалом нормативно-правова база управління та регулювання розвитку рекреаційної діяльності потребує систематизації, вдосконалення, коригування та узгодження за основними елементами, а також зіставлення з міжнародним законодавством.

Основні положення правової охорони рекреаційного фонду спрямовані на забезпечення його екологічної цінності і не враховують основне призначення цього фонду, а саме використання для господарської діяльності у сфері рекреації, тому такі положення повинні бути скоректовані з урахуванням економічних заходів, які застосовуються у господарській діяльності, що дозволить максимально врахувати екологічні та економічні інтереси суспільства і суб'єктів господарювання.

Тому, коли йдеться про рекреаційну територію, як певну ділянку земної чи водної поверхні, призначену для відпочинку населення, покращення його здоров'я та працездатності, то зазвичай мають на увазі рекреаційні ліси, рекреаційні водойми (наприклад, ставок, озеро чи річка), національні чи міські парки тощо.

Але їх слід відносити не до поняття «рекреаційна зона», а саме до поняття «рекреаційний об'єкт», оскільки рекреаційні зони, як правило, об'єднують декілька різних рекреаційних об'єктів, розташованих поблизу один від одного. Якщо рекреаційні зони можуть виконувати цілий комплекс функцій, то рекреаційний заклад здатний забезпечити виконання лише однієї з них [1, с.78].

Землі рекреаційного призначення підлягають особливій правовій охороні. Так, Законом України «Про екологічну мережу України» передбачено можливість як залучення існуючих земель рекреаційного призначення до екомережі України відповідно до схем формування екомережі, так і визначення територій особливого рекреаційного значення та планування, переведення їх до категорії земель рекреаційного призначення згідно з відповідними схемами формування екомережі.

У рамках даної теми також слід зазначити, що правовий режим земель рекреаційного призначення характеризується:

- наявністю загального та спеціального правового регулювання режиму використання та охорони рекреаційних територій;
- спрямованістю на досягнення спеціальної мети – відновлення життєвих сил і працездатності людини;
- врахуванням того, що ці об'єкти створені як природою, так і людиною;
- заборонаю господарської та іншої діяльності, яка негативно впливає на довкілля, призводить до будь-яких змін природного ландшафту;
- заборонаю будь-яких дій, що порушують суспільні інтереси, при використанні рекреаційних зон;
- обмеженням права користування такими територіями;
- встановленням особливого порядку створення рекреаційних зон;
- загальнодержавним характером власності на природні ресурси рекреаційного значення;
- встановленням додаткових обов'язків користувачів (у тому числі орендарів);
- змішаним характером правового режиму рекреаційних зон. На територіях рекреаційних зон забороняється будь-яка діяльність, яка може завдати шкоди довкіллю та суперечить цілям і завданням рекреаційних зон [2].

Отже, землі рекреаційного призначення мають свій правовий режим, який є порядком поведінки суб'єктів правовідносин щодо їх використання. Тому використання та збереження земель рекреаційного призначення є необхідним, оскільки ці землі служать для задоволення фізичних і духовних потреб людини.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Полтавець А. М. Проблеми формування режиму територій, які використовують із рекреаційною метою. *Землеустрій, кадастр і моніторинг земель*. 2013. № 3. С. 68-79.
2. Ступень Н. М. Теоретичні аспекти збалансованого розвитку рекреаційних територій. *Ефективна економіка*. № 4, 2017. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5833>.

Безмаленко Вероніка Володимирівна,
студентка 2-го курсу факультету
прокуратури та слідства (кримінальної юстиції)
Національного університету «Одеська юридична академія»

Науковий керівник: к.ю.н., доцент, доцент кафедри аграрного,
земельного та екологічного права Годованюк А. Й.

РОЗВИТОК ЗЕМЕЛЬНОГО ПРАВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

У зв'язку з військовою агресією РФ проти України, вперше за всю історію незалежності держави, Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 64/2022 [1] було запроваджено особливий правовий режим воєнного стану на усій території України, що назавжди змінило хід історії. Війна зачепила та вплинула на всі сфери суспільства, у тому числі і на земельні відносини. Саме земля є найбільшим багатством нашої держави, оскільки саме вона відіграє важливу роль в економічному розвитку України та є основоположним фактором у виробництві. Виходячи з цього, в умовах воєнного стану врегулювання земельних відносин займає провідне місце, оскільки від цього залежить безпека не тільки даної сфери, а й всієї країни в цілому.

Починаючи з 24 лютого законодавцем було прийнято ряд нормативно-правових актів, що спрямовані на пристосування земельних